

NORLA

Årsmelding
2021

NORLA i 2021

I et år som fortsatt har vært preget av pandemien, har NORLA videreutviklet digitale verktøy til beste for å formidle norsk litteratur ut i verden. Å opprettholde arenaer for å kunne presentere bøker og forfattere internasjonalt har vært en utfordring, siden 2021 ble et år der de fleste bokmesser var avlyst, med Frankfurter Buchmesse som et viktig og gledelig unntak. Vi har arrangert en rekke digitale bransjetreff i samarbeid med utestasjoner, der norske litterære agenter har møtt utenlandske redaktører. Vi har satset på digital markedsføring av forfattere, og informasjonsbasen *Books from Norway* brukes av stadig flere.

Gjennom året har vi også styrket innsatsen mot en av våre viktigste samarbeidsparter: oversetterne. Vi har samlet oversettere fra flere land til utveksling og kompetanseheving gjennom ulike workshops og det nye *Oversetterkonditoriet*.

Vi har lagt til rette for salg av rettigheter ved å tilby markeds- og eksportstøtte og tilskudd til utvidete prøveoversettelser. I samarbeid med organisasjonene i *Norwegian Arts Abroad* har vi utviklet et nytt, tverrkulturelt kompetanseprogram for å styrke det internasjonale gjennomslaget for kunstnere og deres støtteapparat. Prosjektet er et pilotprosjekt med fjorten deltagere fra sju kunstfelt, og er støttet av Utenriksdepartementet.

Kvalitet og bredde er en styrke ved norsk litteratur, og det preger også mangfoldet av bøker som kommer ut på andre språk, til glede for lesere i mange land. NORLA skal gi norsk litteratur innpass på en rekke språk, bidra med de viktigste ressursene for oversettere av norsk litteratur, eksponere bredden av norsk litteratur internasjonalt og legge til rette for økt salg av rettigheter internasjonalt. Når vi ser framover mot en ny normalsituasjon og ny og forsterket kontakt mellom bokmarkeder, blir det viktig å legge til rette for at forfattere skal få gode muligheter til å møte sine lesere ute, både fysisk og digitalt.

Margit Walsø, direktør NORLA

Innhold

NORLA i 2021.	3
Oversettelse av norsk litteratur	6
Tiltak for oversettere	9
Digitale og fysiske oversetterworkshops	9
Universiteter i utlandet med norskundervisning	10
NORLAs oversetterpris 2021	10
Norsk litteratur i NORLAs digitale kanaler	12
Forfattere ut i verden	12
Deltagelse på internasjonale litteraturfestivaler og universitet	13
Bransjetreff og publikumsarrangement i New York	13
Bransjeaktiviteter for internasjonal bokbransje	14
Frankfurter Buchmesse 2021	14
Digitale bransjetreff for internasjonale forleggere.	14
Norsk Litteraturfestival Lillehammer - Lillehammer Rights	15
Prøveoversettelser for agenter og forlag.	15
Bransjetiltak for de norske agenturene	16
Kompetanseprogram Norwegian Arts Abroad.	16
Markeds- og eksportmidler	17
Nettverk- og reisetilskudd	18
Utvidede prøveoversettelser	18
Bok- og oversetterbasen Books from Norway	18
NORLAs organisasjon, administrasjon og styrets arbeid.	19
Regnskap (resultatregnskap / balanse / noter)	21
Uavhengig revisors beretning	26

Øversettelse av norsk litteratur

Et sentralt virkemiddel for å stimulere til øversettelse av norske bøker er at utenlandske forlag kan søke om tilskudd til øversettelsene fra norsk. Søkeren må ha inngått kontrakt med norske rettighetshavere og med øversetter. NORLAs to faglige råd, for hhv. skjønnlitteratur og sakprosa, vurderer og innvilger søknader etter visse kriterier. Tilskuddet utbetales når den øversatte boka foreligger.

Av de 527 søknadene NORLA mottok om øversettelsestilskudd i 2021 ble 521 innvilget. Disse fordeler seg på 394 skjønnlitterære titler og 127 sakprosa-titler. Av disse var 136 titler for målgruppen barn og unge. I 2020 var antall søknader høyere, og det ble da innvilget støtte til 634 titler; 178 til bøker for barn og unge og 278 skjønnlitteratur for voksne – og 178 til sakprosa. De totalt 521 bevilgningene er fordelt på 375 ulike titler, og i dette er 254 forfatterskap representert. Tallene viser at det er stor bredde i litteraturen som krysser landegrensene.

Det ble i 2021 søkt om øversettelse av norsk litteratur til hele 50 språk, og det er gledelig at tre av språkene er nye i våre historiske tall. For første gang har NORLA bevilget tilskudd til øversettelse av norske bøker til språkene hausa, kasakhisk og nordsamisk.

Pandemien kan ha ført til større forsiktighet i noen bokmarkeder. Noen land hadde stengte bokhandler i en periode. Antall tilskudd til øversettelser bør ses i forhold til tallene for inngåtte kontrakter som de litterære agentene rapporterer. I den årlige rapporten *Kunst i tall* (kilde Kulturrådet), meldte norske og utenlandske agenter 1 151 solgte kontrakter i 2019, mens tallet var 1 399 i 2020. For 2021 foreligger ikke rapporten før mot slutten av året, men norske agenter har meldt til NORLA inngåelse av 1 127 kontrakter.

Det er positivt at salget av norske rettigheter har holdt seg relativt stabilt gjennom årene 2020 og 2021, som begge har vært preget av pandemi. Når antall søknader til NORLA om tilskudd til øversettelse har gått ned fra 2020 til 2021 kan det henge sammen med at noen av utgivelsene blir utsatt eller lanseringene planlegges lenger fram i tid.

Samlet tilskudd til øversettelser fra NORLA var i 2021 på kr. 9.420.600.

Dansk, tysk og svensk på topp

Dansk er på topp, og tysk er språk nummer to for norsk litteratur i øversettelse, begge som i 2020. Svensk er tredje største språk (opp fra 8. plass i 2020). Deretter er de største språkene for norsk litteratur når bevilgningene til øversettelser telles opp: engelsk, spansk, nederlandsk, fransk og russisk deler 7. plassen, så følger polsk, på delt 9. plass har vi bulgarsk og serbisk, og til slutt tyrkisk.

NORLA bevilget i 2021 tilskudd 93 nordiske øversettelser, hvorav 78 mottok midler fra Nordisk Ministerråd.

1	Dansk	42
2	Tysk	36
3	Svensk	35
4	Engelsk (Canada, UK, USA)	32
5	Spansk (Colombia, Mexico, Spania)	28
6	Nederlandsk (Belgia, Nederland)	26
7	Fransk	22
8	Russisk	22
9	Polsk	19
10	Bulgarsk	18
11	Serbisk	18

De mest oversatte forfatterne – målt etter NORLAs innvilgede oversettelsesstøtte i 2021 – og uavhengig av sjanger

Skjønnlitteratur for voksne

Karl Ove Knausgård har 21 skjønnlitterære oversettelser.

Jon Fosse har 11 oversettelser (og én tittel for barn).

Roy Jacobsen og Lars Mytting har begge sju oversettelser hver.

Sakprosa for voksne

Erika Fatland er den mest oversatte sakprosaforfatteren, med 11 oversettelser.

Nina F. Grünfeld har fem oversettelser.

Hedvig Montgomery og Terje Tvedt har fire oversettelser hver.

Barne- og ungdomslitteratur

Anna Fiske og Kristin Roskifte har sju oversettelser hver.

Siri Pettersen og Kjersti Annesdatter

Skomsvold* har seks oversettelser hver (* illustrert av Mari Kanstad Johnsen).

Tre forfatterpar har fem oversettelser hver:

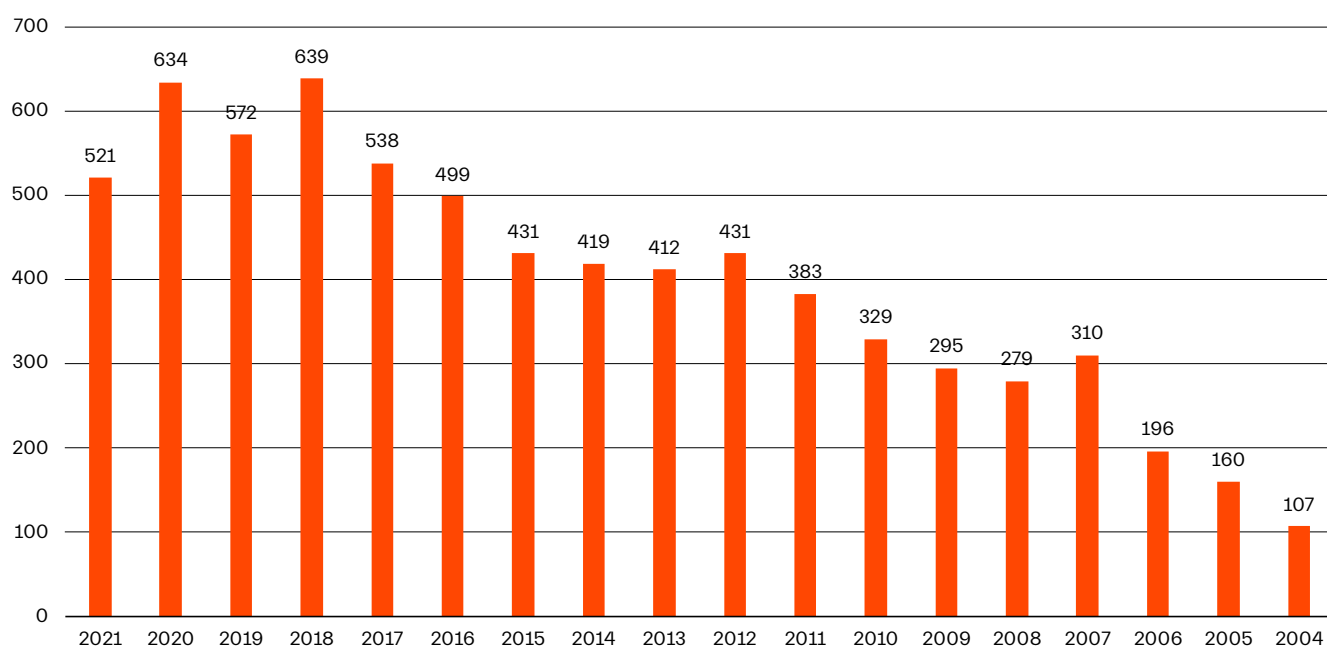
Nina Brochmann og Ellen Støkken

Dahl (illustrert av Magnhild Winsnes),

Anne Gunn Halvorsen og Randi Fuglehaug,

og Lars Mæhle og Lars Rudebjer (ill.).

NORLA's translation subsidy

Tiltak for oversettere

Foto: Ellen Trautmann Olerud

Digitale og fysiske oversetterworkshops

Våren 2021 innførte vi et nytt digitalt tilbud til oversettere: *Oversetterkonditoriet*. Å oversette kan være ensomt arbeid, og vi ønsket gjennom tiltaket å legge til rette for kollegial utveksling på tvers av landegrenser. Tiltaket skal være uformelt og sosialt, men også ha et faglig innhold. Vi deler deltakerne inn i små «kafébord» der vi lager opplegg for samtalen. Ofte har deltakerne også fått besøk av forfattere, forleggere og agenter ved «kafébordene». Serveringen sørger hver og en for selv ved at de som ønsker kan bake den kaken vi sender oppskrift på før hvert konditori. Vi arrangerte seks oversetterkonditorier i 2021 og det var 83 oversettere fra 25 ulike språk påmeldt. Responsen har vært overveldende god og vi har allerede fått stamgjester. Det er tydelig at oversettere spredt rundt om i verden har stort utbytte av å kunne møte både kjente og nye kollegaer, få faglig og sosialt påfyll og også treffe NORLAs ansatte på denne måten.

I løpet av 2021 ble også en rekke andre tiltak rettet mot oversettere. De fleste var, som i 2020, digitale. Vi har lagt mye arbeid i å skreddersy våre webinarer tematisk og legge arbeid i innhold. Vi har også lagt vekt på å holde disse webinarene små med sju til fjorten deltakere. Da fungerer gruppesamtalene best og det gir best utbytte for deltakerne.

Oversetterwebinaret om humor var svært populært og ble kjørt to ganger. Vi hadde også flere webinarer der oversetterne fikk møte en utvalgt forfatter og jobbe og diskutere dennes tekster, bl.a. ett med Anne Sverdrup-Thygeson og ett med Ida Lødemel Tvedt.

I tidsrommet da det var mulig, holdt vi et oversetterseminar med fysisk deltakelse. Det handlet om å oversette tegneserier og ble arrangert i samarbeid med Serieteket på Deichman og Oslo Comics Expo. Her diskuterte vi samspillet mellom tekst og bilder og andre utfordringer oversettere vil møte i tegneserier. Vi hadde også et felles serieskaper/oversetter-stunt med 24H Oslo.

NORLA er opptatt av lokal forankring og initiativ, og vi støtter opp under arrangementer som oversettere selv arrangerer. I Moskva har de i mange år holdt et årlig seminar, som i år ble arrangert digitalt. NORLA sto for den tekniske tilrettelegging på zoom, og bidro også med honorarer til inviterte deltakere, som var Siri Pettersen og Aleksander Lykke om språk og om norrønt i Pettersens bøker.

Vi arrangerte digitalt oversetterseminar for femten engelske oversettere med forfatter Morten Solheim og foredrag ved oversetter Guy Puzey. I november inviterte NORLA og den norske ambassaden i London til lunsj i residensen med litterært program med moderator Karen O'Sullivan og forfatterne Helga Flatland og Ingrid Christophersen. En rekke representanter fra forlag, presse og litteraturfestivaler var også til stede.

I slutten av august var Tarjei Vesaas' franske, spanske, tyske og japanske oversettere invitert til *Litteraturdagane i Vinje*. Her snakket de om

utfordringene og gledene ved å (ny)oversette Vesaas i et fullsatt Edland samfunnshus med nærmere 200 tilhørere. Samtalen ble ledet av NORLA. Det ble en svært livlig og engasjert samtale foran det lydhøre publikummet. Dagen etter fikk oversetterne omvisning på gården Midtbø av Guri Vesaas.

Det har vært stor internasjonal interesse for å oversette Vesaas de siste årene. Siden 2004 har NORLA støttet 61 oversettelser av Vesaas-verker til 26 språk, de fleste de siste 10–12 årene. Dette har inspirert NORLA til en ny «spalte» på hjemmesidene våre, hvor vi vil presentere klassikere som fremdeles er aktuelle internasjonalt.

Universiteter i utlandet med norskundervisning

Disse institusjonene er viktige for å utdanne nye oversettere av norsk. Både stedene der det finnes sendelektor og der de skulle ønske de hadde, har stor nytte av å få besøk fra NORLA. Det er også svært nyttig for NORLA å besøke universitetene, det gir innsikt og forståelse for hva oversettere har behov for av kompetanse og ressurser. Høsten 2021 gjennomførte vi to slike besøk.

For det første deltok NORLA ved seminaret ved universitetet i Cluj i anledning instituttets 40-årsjubileum og instituttleder Sanda Tomescu Bacius 65-årsdag. I siste liten måtte arrangementet omgjøres fra fysisk til digitalt arrangement, men det ble en meget verdig markering likevel, med Lotta Elstad og Hanne Ørstavik som forfattergjester fra Norge i tillegg til NORLAs deltakelse.

Vi besøkte også Universitetet i Brno og var med på å åpne en utstilling om norsk litteratur i tsjekkisk oversettelse i anledning 100-årsjubileet for norsk-tsjekkske diplomatiske forbindelser.

Vi har fortsatt med formidlingstilskudd til oversettere som et pandemi-tiltak. Også promosjonsstøtte til oversettere har vært populært i 2021.

NORLAs oversetterpris 2021

NORLAs oversetterpris for 2021 ble tildelt Karolina Drozdowska fra Polen. NORLA har sjelden fått så overbevisende og begeistrede omtaler av en kandidat til oversetterprisen. Hun omtales som en hardtarbeidende, undersøkende, intelligent og modig oversetter som behersker både norsk og polsk språk på formidabelt vis, noe som resulterer i fantastiske oversettelser. Karolinas virke som oversetter har hatt en rivende utvikling, og en lang rekke forfattere er oversatt til polsk takket være henne, bl.a. Helga Flatland, Marie Aubert, Ruth Lillegraven, Nina Lykke og Lars Mytting.

Miluse Jurickova under åpningen av utstillingen i Brno

Utstillingen i Brno viste 100 norske bøker oversatt til tsjekkisk i løpet av 100 år

Forfattere ut i verden

Øyvind Torseter på *Biennale des Illustrateurs*, Moulins

Norsk litteratur i NORLAs digitale kanaler

Markedsføringen av NORLAs fokustitler er nå i flere kanaler og mer aktiv og digital enn tidligere. NORLA presenterer hver vår og høst et knippe utvalgte og aktuelle norske titler: fokustitler. Dette er åtte utvalgte titler innen hver av sjangrene skjønnlitteratur og sakprosa for voksne, samt barne- og ungdomslitteratur. Fokustitlene presenteres på NORLAs nettsider og i plattformen *Books from Norway*. Videre presenteres fokustitlene i møter på internasjonale bokmesser, noe som var begrenset også i 2021.

Vi valgte å fortsette med korte presentasjonsfilmer av fokustitlene. Forfatter og illustratør fortalte med egne ord om boka og handlingen og hvorfor de skrev akkurat denne boka. Dette gjorde filmene varierte og fine å se på. For å sikre god kvalitet, ble filmene laget i samarbeid med en filmskaper, og de ble svært sentrale i vår digitale markedsføring. Alle fokustitlene blir frontet på NORLAs hjemmesider og delt på Facebook, Twitter, Instagram (også Story) og YouTube.

NORLA opprettet en YouTube-kanal i forbindelse med Frankfurt-prosjektet og strømming fra hovedscenen i paviljongen. Denne kanalen

Fra v. oversetter Franziska Hüther og forfatter Marianne Kaurin som vant den prestisjetunge *Deutscher Jugendliteraturpreis* 2021 for romanen *Syden*

har nå blitt revitalisert med nytt, oppdatert innhold, over 170 følgere og lenking til våre andre kanaler. Filmene ble også delt med de ulike agentene som representerer en fokustittel, og de bruke filmen i egen markedsføring. Flere utestasjoner tekstet filmene på ulike språk for bruk i sine respektive markeder. Fokustittel-filmene ble brukt aktivt i webinarer vi arrangerte, se kapittel «Digitale bransjetreff».

I tillegg til fokustitlene oppdaterer NORLA informasjon om et utvalg av øvrige norske titler; highlights og backlist. Disse presenteres som lister på NORLAs nettsider, og i møter med forleggere og oversettere. Aktuelle nyheter om øvrige norske forfattere og illustratører, norskoversettere, litterære priser og nominasjoner etc. deles i NORLAs sosiale medier.

Cover of the Day

I 2020 startet NORLA en ny serie på Instagram, der fokuset var å vise bredden av norsk litteratur som oversettes og skape delbart innhold til agentur, ambassader og utenlandske forlag. Innholdet er hentet fra NORLAs bokhyller og alle bøkene vi daglig mottar fra hele verden. Nesten hver dag presenteres én bok i Insta-

gram Stories med informasjon om forfatter, oversetter, utenlandsk forlag, agentur og utenriksstasjon. Mottagelsen har vært veldig god med over 81 000 klikk på 340 stories. Det gir et gjennomsnitt på 240 klikk per dag. I tillegg til mange klikk, er dette en fin måte for NORLA å bruke stadig mer populære Stories og skape engasjement blant våre følgere.

Deltagelse på internasjonale litteraturfestivaler og universitet

For at bøkene skal bli kjent i utlandet er det viktig at forfatterne får reise ut for å presentere sitt forfatterskap på internasjonale litteraturfestivaler. På grunn av pandemien kunne norske forfattere i svært liten grad delta på dette. NORLA gav derfor tilskudd til festivaler som inviterte forfatterne til digital deltagelse. Vi støttet slik deltagelse for 73 forfattere til litteraturfestivaler i 23 land, både fysisk og digital deltagelse.

Rekruttering av oversettere er en kjernevirksomhet for NORLA, og vårt samarbeid med universitetene er her helt sentralt. Vi forvalter tilskudd til besøk av forfattere, og i 2021 ga vi tilskudd til fem reiser til tre land.

Bransjetreff og publikumsarrangement i New York

I forbindelse med Kronprins Haakons offisielle besøk til USA 5.–8. desember arrangerte NORLA, med Generalkonsulatet i New York og Utenriksdepartementet, to litterære arrangementer i New York. Delegasjonen besto av tre forfattere og åtte litterære agenter, samt to personer fra NORLA. NORLA har ikke vært i USA siden september 2019, og interessen for å delta på bransjetreff var enorm. Hele 24 amerikanske redaktører, scouter og agenter fra 17 organisasjoner deltok på Centre for Fiction. Arrangementet ble åpnet av utenriksminister Anniken

Fra v. HKH Kronprins Haakon, Victoria Kielland, Nina Grünfeld, utenriksminister Anniken Huitfeldt. Foto Pontus Höök

Huitfeldt, som takket de amerikanske forleggerne for den viktige jobben de gjør med å promotere norsk litteratur i USA. Forfatterne som presenterte seg, var Victoria Kielland med romanen *Mine menn* og Nina Grünfeld med *Frida – min ukjente farmors krig*. Kronprins Haakon overvar hele arrangementet og tok seg god tid til å snakke med forfatterne og forleggerne under lunsjen. Etter lunsjen trakk alle opp i Members' Lounge og begynte møtevirksomheten mellom norske agenter og amerikanske bransjekontakter.

Flere av agentene ga uttrykk for hvor viktig reisen var og at de fikk brukt tiden til å møte ytterligere kontakter utenom programmet.

Kveldsprogrammet fortsatte på Scandinavia House: *Friluftsliv or Lost in the Mountains: Nature Literature from Norway with Torbjørn Ekelund & Are Kalvø*. Torbjørn Ekelund deltok digitalt fra Oslo og kunne fortelle oss om sin siste bok *Stiens historie* og viste eksotiske bilder fra bålur og overnatting ute på vinterstid. Kvelden ble rundet av med stand-up ved Are Kalvø, der han ga de fremmøtte et skråblikk på nordmenns forhold til naturen. Hans bok *Hyttebok frå helvete* kommer i UK og USA i mai 2022.

Bransjeaktiviteter for internasjonal bokbransje

Frankfurter Buchmesse 2021

20.–24. oktober fant den 73. Frankfurter Buchmesse sted, etter et års digital pause. Under slagordet «Re:Connect» lå fokuset på å få tilbake den fysiske møteplassen en bokmesse er. Støttet av tyske myndigheter, ble årets messe gjennomført i nedskalert form. Vi hadde en stand på 12 kvm i hall 4.0 B6, der vi holdt våre møter. 1 500 organisasjoner fra mer enn 70 land stilte ut i Frankfurt. Av smittevern hensyn ble kun 25 000 mennesker sluppet inn om gangen, og kun med personalisert inngangsbillett og vaksinepass.

Oppfølgingsarbeidet mot våre målgrupper ble gjenopptatt. Fire personer fra NORLA deltok på bokmessen og vi hadde en rekke møter. I tillegg til ordinær møtevirksomhet og stand, hadde vi egen oppføring i den digitale utstillerkatalogen. I tillegg avholdt vi en rekke digitale enkeltmøter med forleggere som ikke var i Frankfurt. Les også Margit Walsøs intervju om oversettelse og nettverket ENLIT [her](#).

I det kortvarige vinduet mens det var mulig å reise høsten 2021 besøkte NORLA også bokmessen i Wien og bokmessen i Moskva.

Digitale bransjetreff for internasjonale forleggere

NORLA fortsatte med sine digitale bransjetreff også i 2021. Til sammen har det vært avholdt 21 digitale treff med forleggere fra en rekke land. Vår og høst har vi lansert fokustittel-filmene med tre seminarer, ett for hver sjanger, med spesielt inviterte forleggere fra forskjellige land. I tillegg har vi laget skreddersydde bransjeseminarer med forleggere i ett og ett land i Canada, India, Frankrike, Polen, UK, Finland, Hellas, Nederland, Tyrkia, Kina, Brasil. Grunnmodellen har vært å vise fokustitelfilmene og deretter avholde *speed-dating* – møter mellom forleg-

gerne og de norske agentene. Det fant i alt sted hele 942 slike møter i løpet av webinarne.

Hybridarrangement for barne- og ungdomsbøker i Shanghai

I Shanghai ble det avholdt et vellykket hybrid-treff med fysisk deltagelse lokalt og digital deltagelse av norske barnebokforfattere og -illustratører, agenter og NORLA.

Seminarene har vært godt mottatt både fra forleggere og agenter, selv om mange savner fysiske møter. Tilbakemeldingene er at webinarne er kostnads- og tidseffektive, både for agenter og forleggere. Forleggerne får anledning til å møte hele den norske bransjen under ett, og agentene kommer i kontakt med forleggere de kanskje ikke ellers ville hatt kapasitet til å arrangere møter med. Det oppleves også som en verdi at møteplattformen er i NORLAs regi, slik at norsk litteratur er representert som et hele.

Norsk Litteraturfestival Lillehammer – Lillehammer Rights

Det nyopprettede rettighetscenteret Lillehammer Rights måtte gjennomføres digitalt av smittevern-hensyn. Det var et nordisk fokus på litteraturfestivalen og derfor gjennomførte vi tre webinarer for nordiske redaktører 25.–28. mai, ett webinar per sjanger. Totalt deltok 19 redaktører og 32 norske agenter, samt oss i NORLA. Programmet bestod av fokustitelvideoer og *speed-dating* i webinarne for sakprosa og skjønnlitteratur.

Hennes Kongelige Høyhet Kronprinsesse Mette-Marit åpnet den digitale utgaven av Lillehammer Rights, som ambassadør for norsk litteratur i utlandet. Se åpningen [her](#). I tillegg hadde hun en litterær samtale med Gulraiz Sharif om hans bok *Hør her'a*, som var en av vårens fokustitler og aktuell på det nordiske markedet. Opptaket av denne samtalen viste vi i webinarer for redaktørene for barne- og ungdomslitteratur. Samtalen mellom dem kan du se [her](#). Samtalen er den

Kronprinsesse Mette-Marit og Gulraiz Sharif.
Foto Det kongelige hoff

mest avspilte videoen på vår YouTube-kanal, med over 3000 visninger.

Prøveoversettelser for agenter og forlag

Prøveoversettelsene til engelsk er viktig for salg til andre språk. NORLA mottok totalt 70 søknader om tilskudd til engelske prøveoversettelser. Det ble tildelt tilskudd til 70 norske titler med midler fra Utenriksdepartementet (herav 33 til NORLAs fokustitler). Med unntak av én søknad kom samtlige søknader fra norske agenturer og forlag.

Dersom en inkluderer resultatene også for de utvidete prøveoversettelsene (se s. 18), er det foreløpig meldt om 177 salg for 48 av titlene til 22 språk. Agentene melder at det arbeides langsiktig og at flere salg kan ventes.

Bransjetiltak for de norske agenturene

Utenriksminister Anniken Huitfeldt med de sju deltagerteamene under lanseringen av kompetanseprogrammet. Foto Kristiane Lunde

Kompetanseprogram Norwegian Arts Abroad

Norwegian Arts Abroad (NAA) satte i gang et nytt tverrfaglig kompetanseprogram for å løfte de ulike kunstfeltene internasjonalt. Med finansiering fra Utenriksdepartementet valgte pilotprosjektet ut sju kunstner-team, bestående av én norsk kunstner og en agent, som fikk tilskudd til å realisere internasjonaliseringen av prosjektene sine innen film, litteratur, kunsthåndverk, billedkunst, design, musikk og scenekunst. Tanken er også at aktørene på de ulike kunstfeltene vil ha utbytte av å arbeide sammen og lære av hverandre.

Deltakere er:

- Amund Sjølie Sveen/Inger-Marie Lupton med *Nordting Pan-Arctic* (PAHN)
- Jennie Hagevik Bringaker/Jenny Kinge med *Femtensesse* (OCA)
- Maria Brinch/Elephant Kunsthall med *Atlas on Iron* (Norwegian Crafts)
- Victoria Kielland/Winje Agency med *My Men*, utgitt av forlaget No Comprendo Press (NORLA)
- Ellen Ugelstad/Tonje Alice Madsen med *The Recovery Channel* (NFI)
- Jenkins & Uhnger/Nuen med *Minus* (DOGA)
- Bendik Giske/Sofie B. Ringstad med *Cracks Tour* (Music Norway)

Deltagerne ble valgt ut blant 28 søkere av en internasjonal jury med medlemmer fra alle feltene:

Walter Heun, Artistic & Executive Director,
Joint Adventures, Tyskland
Nanna Hjortenberget, Direktør,
CHART Art Fair, Danmark
Alex Gilbert, Associate Director,
Friedman Benda, USA
Nicole James, Founder of The
James Literary Agent, USA
Klara Nilsson Grunning, Film
Commissioner NFI, Sverige
Hanna Nova Beatrice, Sjefredaktør
The New Era, Sverige
Maurice Jones, Kurator, MUTEK, Canada

Programmets deltakere deltar på kompetansehevende fagsamlinger ledet av norske og internasjonale eksperter og følger et løp som fortsetter i 2022, der de skal innom temaer som presentasjonsteknikk, markeds kunnskap, digitalisering, nye markeder og internasjonale lanseringer. Oppstart var i desember 2021, og siste samling vil finne sted i New York i juni 2022.

Markeds- og eksportmidler

NORLA fortsatte med sin tilskuddsordning rettet mot norske litterære agenturer og andre profesjonelle aktører innen rettighets salg av litteratur til utlandet. Ordningen skal bidra til å styrke eksport, etterspørsel og markedsutvikling for norske bøker og forfattere i utlandet, og med det øke inntjeningen til norske aktører. Tilskuddsordningen ønsker å stimulere gode markedsidéer og spissede satsinger for titler med særlig potensiale for eksport, samt å initiere nye og styrke eksisterende samarbeidsprosjekter med internasjonale utgivere, underagenter og andre aktuelle samarbeidspartnere. Prosjektene det søkes om tilskudd til, skal være rettet mot å åpne nye

markeder for en eller flere bøker eller forfattere, eller mot å videreutvikle eksisterende markeder. Prosjektet kan gjelde for én forfatter/bok, eller for flere, så lenge det er en klar sammenheng mellom forfatterne/bøkene som omfattes av prosjektet. Ordningen er finansiert av NORLA med midler fra regjeringens satsing på kulturell og kreativ næring, og skal styrke aktørene i verdikjeden som jobber med å markedsføre og selge norsk kunst og kultur internasjonalt.

Tilskuddsordningen hadde fire søknadsfrister i 2021. Det kom inn ti søknader fra til sammen ni aktører. En av søknadene fikk avslag med bakgrunn i at det ikke hadde utspring i en bokutgivelse. Prosjektene som ble tildelt tilskudd i 2022 var:

- Winje Agency: Internasjonal lansering av Jon Fosses *Septologien V–VII: Eit nytt namn* i Norge
- Stilton Literary Agency: Filmpresentasjoner av Barbara Oakley & Olav Schewes *Superhjernen*, Sigrun Slapgard *Eit hemmeleg liv* og Erik Bertrand Larssens *Mental rehab*
- Immaterial Agents: Utvikling av algoritmer og lansering i SoMe av Asle Skredderbergets trilogi *Metallmyk*, *Smertehimmel* og *Hevnen tilhører meg*
- Gyldendal Agency: Digital presentasjon av Nancy Herz' *Skal du ikke gifte deg snart? Og alt mamma og jeg burde ha snakket om i stedet*
- OLA: Engelsk lydbokproduksjon av Anne B. Ragdes *Berlinerpoplene*
- Magikon: Spin-off og markedsføring av Kristin Roskiftes *Alle sammen teller*
- Stilton Literary Agency: Markedsføring av Odd Harald Hauges *Everest*, *Storebjørn* og *Novaja Semlja-effekten* på det tyskspråklige markedet

- Northern Stories: Utvikling av materiell overfor TV- og filmproduksjonsselskap og internasjonale forlag
- Gyldendal AS: Digital utgivelse av Alexander Kielland Krag's *Litt redd, bare* i det amerikanske markedet

Flere av prosjektene har langsiktig fremdrift og vil fortsette gjennom 2022, mens enkelte prosjekter er blitt utsatt/skjøvet på pga. den pågående pandemien.

Nettverk- og reisetilskudd

NORLA ønsker å styrke profesjonelle norske aktører som jobber med rettighetssalg av litteratur til utlandet ved hjelp av målrettede tilskuddsmidler til reise og nettverksaktiviteter som fremmer internasjonaliseringen av norsk litteratur. Eksempler på relevante aktiviteter kan være besøk til messer, festivaler og andre bransjespesifikke møteplasser som fremmer norsk kultureksport. Reisene og aktivitetene det gis tilskudd til skal være nye satsningsområder for søker og være noe som går ut over ordinære aktiviteter. Det legges vekt på nyskapende aktiviteter, internasjonal relevans og langsiktig betydning. Det kom i 2021 inn seks søknader om reisetilskudd fra norske agenturer og forlag, hvorav samtlige fikk innvilget tilskudd. To reiser ble avlyst pga. den pågående pandemien. Rapportene fra ordningen fremhever særlig til effekten av å vedlikeholde eksisterende nettverk samt å utvide og videreutvikle disse.

Utvidede prøveoversettelser

Tilskuddsordningen ønsker å oppmuntre til satsinger for titler med særlig potensiale for eksport. Norske agenter og forlag kan søke NORLA om tilskudd til utvidete prøveoversettelser av norsk litteratur til engelsk. Det kom i 2021 inn 24 søknader om tilskudd til utvidet

prøveoversettelse fra norske agenturer og forlag. Alle 24 ble tildelt tilskudd.

Bok- og oversetterbasen

Books from Norway

Ved utgangen av 2021 inneholder basen *Books from Norway* ca. 1980 titler fra 76 rettighetshavere og 234 profiler av oversettere til 43 språk. I 2021 hadde siden 46.034 brukere – altså i snitt 3.836 brukere hver måned. Dette er en økning på 1.000 månedlige brukere fra året før. Siden hadde 132 365 sidevisninger, av disse var 102.350 unike visninger.

Books from Norway hadde i 2021 mest trafikk (rangert) fra USA, Norge, Storbritannia, Indonesia, Tyskland, Nederland, Kina, Canada, Sverige og Polen.

NORLAs organisasjon, administrasjon og styrets arbeid

Utvikling oversettelsesstøtte siste 8 år og antall tildelinger

ÅR	SØKNADER BEVILGET	SUM BEVILGET	SUM NORLA BUDSJETTERT	SUM NORDEN BUDSJETTERT
2014	419	6 508 100	5 780 000	500 000
2015	431	6 201 000	5 860 000	650 000
2016	499	7 041 500	5 860 000	780 000
1) 2017	538	7 732 100	5 860 000	780 000
2) 2018	639	10 065 750	5 860 000	860 000
3) 2019	572	7 842 900	6 000 000	822 000
2020	634	10 139 600	7 700 000	825 000
2021	521	9 420 600	9 000 000	987 000

- 1) Av sum bevilget er 1,0 mill over budsjett Frankfurt 2019
- 2) Av sum bevilget er 3,3 mill over budsjett Frankfurt 2019
- 3) Av sum bevilget er 1,3 mill over budsjett Frankfurt 2019

Dekningsgrad administrasjonskostnader (lønn og andre driftskostnader)

	BUDSJETT NORLA	KOST. ADMIN	%
2014	15 871 562	5 881 878	37 %
2015	15 963 000	6 272 305	39 %
2016	16 105 000	6 038 099	37 %
2017	17 740 450	6 434 138	36 %
2018	17 870 000	6 358 473	36 %
2019	18 370 000	6 236 226	34 %
2020	22 572 159	6 873 841	30 %
2021	24 116 840	7 088 114	29 %

NORLAS organisasjon

NORLA har hatt åtte fast ansatte (sju i 100 % og én i 30 % stilling) og to medarbeidere i engasjement/vikariat, til sammen 8,3 årsverk. Staben har bestått av direktør, rådgiver internasjonale markeder, fire seniorrådgivere, seniorrådgiver informasjon og kontorleder.

NORLA har videreført sin interne studiesirkel og har gjennomført 7 slike møter. Annenhver gang har vi hatt eksterne gjester. Disse har vært Kathrine Synnes Finnskog om strømming og konsekvensene det fikk for musikkbransjen, Sigbjørn Skåden om samisk samtidsliteratur og Kari Spjeldnæs om lesing.

Styrets arbeid

Arne Vestbø var styreleder for NORLA, og det har vært holdt fem styremøter. Styret hadde ved årets start denne sammensetningen: Arne Vestbø, styreleder (Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, NFF), Heidi Austlid, nestleder (Den Norske Forleggerforening), Mads Nygaard (Den norske Forleggerforening), Heidi Marie Kriznik (Den norske forfatterforening, DNF), Marit Borkenhagen (oppnevnt av Utenriksdepartementet), Alexander Løken (Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, NBU) og Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy (Universitetet i Oslo). I løpet av året erstattet Evy Tillman fra Forleggerforeningen Mads Nygaard, som gikk ut av styret. Fra de ansatte satt Dina Roll-Hansen som styremedlem.

Likestilling

Organisasjonens fast ansatte er seks kvinner og to menn. Av styrets åtte medlemmer er fem kvinner og tre menn.

HMS

NORLAs lokaler ligger i Halvbroen, den nye delen av Nasjonalbiblioteket. Det er ingen

forurensing av det fysiske arbeidsmiljøet, og styret har ikke satt i gang spesielle tiltak i den forbindelse. NORLA har fulgt Oslo kommunes anbefalinger om hjemmekontor og smitteverntreglene generelt.

Faglige råd

NORLAs faglige råd vurderer alle søknader om oversettelsesstøtte fra utenlandske forlag. I det skjønnlitterære rådet satt Hans Kristian Rustad, Herdis Eggen, Synne Sun Løes, Cecilie Naper og Sigbjørn Skåden. I det faglitterære rådet satt Kari Spjeldnæs, Marta Breen, Jon Rognlien, Eirik Vatnøy og Agnes Banach i rådet. Det er holdt i alt seks møter i de faglige rådene.

Administrative oppgaver

NORLA har bistått Rambøll i deres utarbeidelse av rapporten *Litteratur i tall 2019*, som er et statistikkarbeid i regi av Kulturrådet.

NAA (Norwegian Arts Abroad)

NORLA deltar i nettverket av kultureksportorganisasjoner; Music Norway, Norwegian Crafts, Norsk Filminstitutt, Office for Contemporary Art, Design- og Arkitektursentrum og Danse- og Teatersentrum.

NordLit

NORLA deltar i nettverket av nordiske litteraturkontor.

ENLIT

NORLA er medlem i nettverket av europeiske litteraturkontor, og har ledervervet i denne perioden.

Oppsummering

NORLAs regnskap for 2021 er revidert og lagt frem for stiftelsesstyret på styremøte 18. februar 2022. Se regnskap i neste del.

Regnskap

(resultatregnskap / balanse / noter)

RESULTATREGNSKAP 2021	NOTE	REGNSKAP 2021	REGNSKAP 2020
DRIFTSINNTEKTER			
Statsstøtte		-21 125 000	-20 650 000
Øremerkede tilskudd U D		-1 363 303	-573 100
Nordisk oversettelsesstøtte		-997 280	-889 058
Tilbakeførte midler		-231 000	-409 500
Tilbakeførte midler NORDEN		-30 000	-100 500
Offentlige og private tilskudd		-134 818	-57 500
Annen driftsinntekt		-114 035	-426 650
SUM DRIFTSINNTEKTER		-23 995 436	-23 106 308
DRIFTSKOSTNADER			
Lønnskostnader	2,5	6 851 934	6 770 660
Annen driftskostnad		766 709	732 898
Oversettelsesstøtte		8 121 600	8 920 900
Oversettelse- og prod.støtte Norden		1 299 000	1 219 200
Tiltaksmidler		4 316 552	3 654 762
SUM DRIFTSKOSTNADER		21 355 795	21 298 420
DRIFTSRESULTAT		-2 639 641	-1 807 888
FINANSINNTEKTER OG KOSTNADER			
Renteinntekter		-6 866	-33 103
Annen finansinntekt		0	-40 220
RESULTAT AV FINANSPOSTER		-6 866	-73 323
ÅRSRESULTAT (+ underskudd/ - overskudd)		-2 646 507	-1 881 211
OVERFØRINGER		-2 646 507	-1 881 211
SUM OVERFØRINGER		-2 646 507	-1 881 211

BALANSE PR. 31.12.2021	Note	REGNSKAP 2021	REGNSKAP 2020
EIENDELER			
Omløpsmidler:			
Kundefordringer		18 902	1 106
Andre Fordringer		3 241	0
Sum fordringer		22 143	1 106
Bankinnskudd, kontanter	3	19 370 482	14 768 660
Sum omløpsmidler		19 392 625	14 769 766
EIENDELER TOTALT		19 392 625	14 769 766
GJELD OG EGENKAPITAL			
Egenkapital:			
Stiftelseskapital		100 000	100 000
Opptjent egenkapital	4	3 300 508	654 001
Sum egenkapital		3 400 508	754 001
Kortsiktig gjeld:			
Oversettelsesstøtte	5	12 822 600	11 424 250
Ekstrastøtte/produksjonsstøtte		965 200	817 000
Annen leverandørgjeld		932 639	109 500
Avsetninger	6	228 495	228 495
Skyldig offentlige avgifter		479 615	415 552
Avsatte feriepenger		530 895	544 068
ENLIT	7	32 673	
Ubenyttede tilskudd U D		0	476 899
Sum kortsiktig gjeld		15 992 117	14 015 764
GJELD OG EGENKAPITAL TOTALT		19 392 625	14 769 765

NORLAs styre, Oslo

Arne Vestbø
Styreleder

Margit Walsø
Direktør

Heidi Austlid
Nestleder

Alexander Løken
Styremedlem

Heidi Marie Kriznik
Styremedlem

Marit Borkenhagen
Styremedlem

Evy-Tillman Hegdal
Styremedlem

Aasta Marie B. Bjørkøy
Styremedlem

Dina Roll-Hansen
Styremedlem

NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2021

Note 1 - Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak. Følgende regnskapsprinsipper er anvendt:

Driftsinntekter: Inntektsføring av tilskudd skjer på tildelingspunktet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld: Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen et år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Fordringer: Fordringer oppføres til pålydende

Endring av regnskapsprinsipper:

Det har ikke vært noen endring i regnskapsprinsipp i 2021

Note 2 - Spesifikasjon av lønnskostnader/honorarer etc.

	2021	2020
<i>2.1 Spesifikasjon av lønnskostnad</i>		
Lønn administrasjon	4 707 331	4 677 533
Arbeidsgiveravgift	827 323	766 713
Pensjonskostnader	646 954	598 249
Andre lønns- og personalkostnader	351 381	302 127
Honorarer tiltaksmidler	318 945	426 038
Sum lønnskostnad	6 851 934	6 770 660

I andre lønnskostnader inngår blant annet yrkesskadeforsikring kr. 8 145 gruppelivsforsikring kr 52 192, egenandel AFP kr 75 374 og honorarer til styret og fagrådsmedlemmer kr. 94 124

Foretaket har sysselsatt 8,3 årsverk

2.2 Spesifikasjon godtgjørelse til ledende personer

	Styret	Direktør
Lønn	48 814	872 585
Annen godtgjørelse	0	10 522
Sum	48 814	883 107

2.3 Spesifikasjon av honorar til revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2020 utgjør kr 41 250 fordelt som følger

Lovpålagt revisjon	48 750
Andre attestasjonstjenester	0
Skatterådgivning	0
	<u>48 750</u>

Note 3 - Bundne midler

I posten inngår bundne bankinnskudd med kr. 600 000

Note 4 - Egenkapital

	Stiftelses- kapital	Annen egenkapital	Sum EK
Egenkapital pr.31.12.2020	100 000	654 001	754 001
Årets resultat		2 646 507	2 646 507
Egenkapital pr. 31.12.2021	100 000	3 300 508	3 400 508

Note 5 - Bevilget, ikke utbetalt støtte

Bevilget, ikke utbetalt oversettelsesstøtte utgjør kr. 12 888 600

I oversettelsesstøtte ble det i 2021 bevilget kr.8 121 600 til land utenfor norden, til norden ble det bevilget kr.1 299 000 i oversettelsesstøtte. Det ble også bevilget kr 795 500 i produksjonsstøtte. Bevilgningene er gyldige i 2 år og blir deretter tatt opp til ny vurdering. Gitte bevilgninger kan deretter eventuelt bli tilbakeført

Note 6 - Avsetninger

Bokførte avsetninger pr. 31.12.2021

Norlas oversetterpris til skjønnlitterære oversettere (Kristin Brudevolls fond)	157 994
Norlas oversetterpris til faglitterære oversettere	<u>70 501</u>
SUM	<u>228 495</u>

Note 7 - ENLIT

ENLIT (The Goudfazant nettverk for europeiske litteraturkontor)
Vår direktør er leder av denne organisasjonen og det er overført kr. 32 673 til NORLA til utgifter/kostnader. Midlene er avsatt på egen konto.

Uavhengig revisors beretning

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vik
0121 Oslo

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Stiftelsen NORLA

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Stiftelsen NORLA.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2021
- Resultatregnskap for 2021
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dens resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

BDO AS

Steinar Andersen
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med Penneo™ sikker digital signatur.
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Steinar Harry Andersen

Partner

På vegne av: BDO AS

Serienummer: 9578-5999-4-1359329

IP: 188.95.xxx.xxx

2022-03-15 17:26:09 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: 4G6 CS-76T2H-KG6AK-3XHMIG-IUDGU-HOH3C

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

